

עין חרות

1.7.2011
כ"ט סיון תש"ע
יום שישי
יומן פנימי 19
(1888)

מי דילל

משה כרמי

מי דילל את התירס
מי בָּצַר הַכֶּרֶם
מי לָמַד כל השנה
בְּחמור הַגֶּרֶם.

ועל כן ננוח פה
ועל כן נבריא
אז פי שבע נעבוד
פי מאה נזיע.

מי קטף אשכוליות
מי דילל הסלק
מי פשט על השדות
בכרמים פִּילֵק.

ועל כן נְשָׂמחה כה
ונשיר בחשק
כי הצלנו הפרדס
וכל ענפי המשק.

התשע"א - שנת התשעים

משה כרמי - מחנך לכל עת

בימים אלו מסתיימת שנת הלימודים תשע"א. ע"ד מחזורי תלמידים העמיד בית הספר בעין חרוד והמשכו בבית הספר המשותף. מורים רבים וטובים לימדו וחינכו, אך נראה כי הדמות המשמעותית בעבור הדורות הראשונים של ילדי עין חרוד היה המורה והמחנך איש האשכולות משה כרמי.

משה כרמי טבע את חותמו בדורות של תלמידים במהלך עשרים ושבע שנות הוראה.

"היה לנו מורה בבית הספר, משה כרמי, מורה שהיה לכולנו, לכל תלמידיו, מדריך ומטפלת, מורה דעת ואב. נפלה היה הוא לנו מכל מורינו וקראנו לו בפשטות: משה. מכל צורות ההוראה ודרכיה בחר לו משה את הטיילות. דרכה למדנו אהבת הארץ, עקבות פסיעותיו של העם מיני קדם, ומקור לשונו. הוא בנה לנו את הטיילות כעין מקדש מעט, ידענו לאהוב את הקשיים בטיולנו ולשמוח ליכולת עמידתנו בו, למדנו להחשיב את הטיול כלימוד, ולמעלה מזה" כתבה רחל סבוראי ביומנה לאחר שחזרה מפטרה.

"אין ספק שמשה כרמי היה המורה והאדם שהותיר בנו את רישומו וטבע בנו זיקוקים מאישיותו הייחודית והמיוחדת, יותר מכל מורה אחר" כתב ניר דורסיני, בספר זכרונותיו **נוף ילדות**. "אהבת הטבע, החי והצומח, נופי הארץ ושביליה, הוקנו לנו בתוקף ובאהבה רבה על ידי משה. ואם היה אי מי, יותר מכל אדם אחר, שהשפיע, עיצב וטבע בנו את חותמו האישי לאורך כל חייו, ואולי אף את ייחודם של בני עין חרוד, היה זה משה."

משה (ינובסקי) כרמי נולד במושבה פתח-תקווה בשנת 1893 – צבר בן העלייה הראשונה. הוא היה מבוגרי המחזור הראשון של גימנסיה "הרצלייה". אביו נפטר כשהיה עדיין נער, וכל שנות לימודיו בגימנסיה התפרנס ממתן שיעורים פרטיים. בשנותיו בגימנסיה התקרב אל משפחת שרתוק, אשר ביתם שימש מעין מרכז רוחני. הידידות עם משה שרת, אליהו גולומב ואחרים, שהפכו במרוצת השנים

למנהיגי היישוב, קירבה אותו אל האידיאלים של אנשי העלייה השנייה. תקופה מסוימת היה פועל בדגניה ובכינרת והיה גם ממגני תל-חי.

בשנת 1924 הוא הגיע לעין-חרוד והחל ללמד את מקצועות הטבע.

הוא היה איש אשכולות שחשף את תלמידיו לשפה העברית ולתנ"ך, למוסיקה ולספרות, לבוטניקה ולחקלאות, לארכיאולוגיה ולהיסטוריה ולהרבה נושאים אחרים, אך בזיכרונות שהעלו לימים תלמידיו נזכרים בראש ובראשונה הטיולים שהוביל. הטיולים הללו נערכו החל מגיל צעיר.

"טיילנו בהרי שומרון, בשטח שהוא כולו מיושב ערבים. וזה לנו אז יום שלישי, שלא פגשנו פני יהודי. ובני כמה היינו? בני 14-15", זכר תלמיד. היו מקרים של חיכוכים ותגרות במהלך הטיולים. משה כרמי דיבר ערבית צחה והכיר היטב את התרבות הערבית, ובעזרת כישוריו אלה הצליח ברוב המקרים להיחלץ בדרכי שלום. "מעולם לא לקח איתו נשק לטיולים האלה. הנשק שלו היה ידיעת השפה הערבית", זכרה רחל סבוראי. בכפרים רבים היו לו ידידים שרכש במהלך מסעותיו, ובשעת מצוקה היה מבקש את התערבות המוכתר. מקרה כזה זכר תלמידו מנחם אורן: "כעבור דקות מספר ישבו כל הנאספים סביבנו, ובפיות פעורים הקשיבו לאגדותיו של משה הקשורות בסביבה הקרובה והרחוקה. המוכתר ליווה אותנו עד מחוץ לתחום ישובו והתנצל על המקרה הביש."

משה כרמי נהג כבוד בערבים וניסה להקנות לתלמידיו ידע באורח החיים הערבי כדי למנוע חיכוכים אפשריים: לעקוף שדה חרוש ולא לרמוס חלקה מעובדת כדי לקצר את הדרך, לכבד את בורות המים בהם נאגרים מים למשך חודשי הקיץ הארוכים, ולנהוג כבוד ברכוש הבדואים במדבר. "משה לימד אותנו לכבד את הערבי באשר הוא אדם, לכבד את עמלו ואת כל הקדוש בעיניו."

התנ"ך חיבר את התלמידים הצעירים אל העבר העברי הרחוק. "איתנו יחד הולכים בכל שביל ומכל עבר הנביאים, השופטים והמלכים", זכר אריה זכאי, תלמיד שהגיע לעין-חרוד כילד מפולין. "לאחר שעברתי את חבלי ההסתגלות הראשונים, ליוותה אותי, זמן רב, מחשבה-כמיהה: למות ולהיוולד מחדש בעין-חרוד ולהיות תלמידו של משה וללמוד מפיו במשך שמונה שנים כשאר ילדי המשק, ללמוד טבע ותנ"ך."

בטיולים למדנו ללכת בחום, להתגבר ולא לשתות מים, תמיד להשאיר מעט מים, "שמא יזדקקו להם מתעלפים." – "הדברים הגדולים שבנו – ממנו הם לנו: אהבת הארץ, הליכה ברגל עד כלות הכוחות, משטר של מים בטיול, אהבת הטבע, יחס לכל אדם באשר הוא אדם. זאת היתה ההכשרה הטובה ביותר לקראת הפלמ"ח." – [...] "כושרם הרב של בני עין-חרוד בשעת מסע, ידיעתם את שבילי המולדת,

התבלטותם בתכונות האלה בפלמ"ח ובצה"ל, הם אולי שכרו הרב ביותר של משה מכל עמלו. מתמיד ידענו וזכרנו שמשה הוא-הוא אשר הביאנו לכך."

מה איום היה כאבו כאשר לימים התנכרו לו רבים מתלמידיו בימי הפילוג המרים. משה כרמי חש שאיבד את תלמידיו, בהם השקיע את כל שנות עמלו. הוא כתב מכתבים קורעי לב לבתו איילה, שהייתה אז בשליחות בצרפת: "עשרים ותשע שנים בזבזתי. לאן צללו רגעי הסיפוק? מה עשיתי כל השנים האלה? ומה נשאר מכל זה?"

משה כרמי נפטר בתקופת הפילוג, תקופה סוערת וכואבת לשני המחנות. משה עבר לעין חרוד איחוד אך זוהרו לא הועם בעיני תלמידיו. לאחר ששכך מאבק הפילוג זוכרים אותו תלמידיו משני העין חרודים כדמות מופת של מורה ומחנך.

מתוך: עבודת הדוקטורט של נסיה שפרנסקי
הביאה: זיוה אופנהיימר

משלח המזכיר

סוף יוני, חום יולי אוגוסט עומד בפתח. הבריכה נפתחה בקול ענות גבורה ורבים המשתמשים והנהנים. ישנן גם קבוצות שונות המבקשות לבוא ולבלות שעות מספר בבריכה. החל מקבוצת שחיינים של האירוח הכפרי המשך באירוח ילדים מפנימיית כפר יחזקאל וכלה באירוח ילדים המלווים על ידי חברי הקיבוץ העירוני משעול (מנצרת עילית ומגדל העמק) בכל מקרה כזה הנהלת הבריכה מודעת ונותנת את התייחסותה.

נושא התורנויות עולה שוב לסדר היום. לאחרונה מתרבות ההיעדרויות של חברים ושל צעירים מהתורנויות. לפעמים הדבר מגיע עד כדי פגיעה ביכולת לתת את השירות הנדרש כראוי. בבחינה כללית מסתבר שיש מספר פעילויות בהן תדירות התורנות היא נמוכה (אחת לשלושה חודשים) והיא אפילו קצרה. לעומת זאת ישנן פעילויות בהן התורנות קורית בתדירות גבוהה ולאורך יותר שעות. בשבועות הקרובים נבצע (באחריות מש"א) מהלך של ריענון נושא זה. עד אז אני מבקש להמשיך ולבצע את התורנויות כנדרש. פנייה מיוחדת אל הסטודנטים ואל הצעירים לתאם את המועד בו הם יכולים לבצע את התורנות. מעבר לכך מרגע שמועד התורנות נקבע באחריות התורן למצוא לו מחליף במידה ויש צורך בכך. ההכנות לאירוע המרכזי של שנת התשעים הולכים וצוברים תנופה. בשבוע שעבר קיבלה המזכירות סקירה מקיפה על תכנית העבודה ועל ההכנות לאירוע. היענות החברים לעזור ולהשתתף מרשימה וראויה לציון. באופן אישי אני יכול להעיד שהשתתפות באירוע היא יותר מהנה ותורמת מאשר צפייה פסיבית. אז מי שעוד לא שובץ מוזמן.

גם הדיון בנושא הדיור הולך וצובר תנופה. בשבוע שעבר התחלנו את הדיון שזכה להשתתפות ערה ורבה של הציבור. כפי שכבר נאמר ונכתב לא מעט פעמים הנושא איננו רק טיב הדיור ואיך לשפרו. אלא הוא קשור בקשר בל ינותק למצבה הדמוגרפי של עין חרוד. אם אנחנו מדברים על שיפור מצב דמוגרפי למעשה אנחנו מדברים על הוספת דירות למצאי הקיים. אני מקווה שההחלטות ייקחו זאת בחשבון ויהיו בהתאם. כדי לענות על הצורך בבנייה חדשה, הולכת ומתקדמת תוכנית הבינוי של השכונה המערבית. ועדת התכנון כבר דנה בתוכנית אחת וביקשה להביא לה חלופות נוספות לפני ההחלטה. מדובר כרגע על 28 דירות במבנים דו-משפחתיים. הבנייה עצמה תתפרש כמובן על מספר שנים (בהתאם ליכולת המשק) אבל חשוב שנתחיל בה מוקדם ככל האפשר.

שבת שלום

צ'אי

בישיבת המזכירות שהתקיימה בתאריך 02.06.11

אשרה המזכירות את הצעת הנהלת החינוך להפרטת תקציב חוגים לילדים :

1. להפריט את כל החוגים במערכת החינוך בעין חרוד איחוד.
2. ההפרטה היא גורפת ותכלול את כל מרכיבי עלות החוגים, כולל מחנות אימונים.
3. תקצוב החוגים יהיה עפ"י שתי קבוצות גיל:
  - א. כיתות א' – ו' בסכום של 210 ₪ לחודש לילד.
  - ב. כיתות ז' - י"ב בסכום של 300 ₪ לחודש לילד.
4. תקופת מעבר שבין ההסדרים :
  - א. הנהלת מערכת החינוך תממן במשך שלוש השנים הבאות את ההפרש עבור החוגים היקרים לילדים בכיתות ד' ה' ו' ולנערים מכיתות י' י"א י"ב, כדי לפצות על הפסד שנות חיסכון.
  - ב. ההסדר לגבי תשלום מחנות האימונים יישאר כפי שהוא כיום למשך שלוש השנים הבאות – מאותה סיבה המופיעה בסעיף 4.א.תחילת הפעלה ספטמבר 2011.

בישיבת המזכירות שהתקיימה בתאריך 16.06.11

אשרה המזכירות תכנית השקעות נוספת לשנת 2011 שהמקור שלה הוא ב-1.5 מיליון ש"ח שהועברו מריקור לקהילה. את הרשימה ניתן לקבל במזכירות הטכנית.

בישיבת האסיפה הכללית שהתקיימה בתאריך 21.6.2011

דנה האסיפה בנושא גריעת והוספת חברים למועצה.
האסיפה קיבלה את הצעת הנהלת המועצה לאשר את רשימת החברים שהציעו את מועמדותם ולהעבירם להצבעה בקלפי, ובמקביל לרענן את הנוהל הקיים והקריטריונים לבחירת חברי מועצה.

מכתב להורים ולמורים מהנהלת בית-הספר עמק חרוד בעקבות אירועי סיום שנת הלימודים 2011

למורים ולהורים, שלום וברכה !

ברצוננו לעדכן אתכם בכל שנעשה בעקבות פעולתם של בני י"ב בשטח ביה"ס ביום האחרון של שנת הלימודים.

נקדים ונאמר שבמהלך כל השנה - במפגש ההורים הראשון, בשעות המחנך, בשיחות אישיות עם תלמידים והורים, במכתב שנשלח למשפחות וגם במסיבה הפנימית של מחזור י"ב, נתבקשו בני המחזור, בנוכחות הוריהם, להימנע מכל פעילות פרובוקטיבית בלילה שלפני סיום שנה"ל. חזרנו ואמרנו שהתגובה תהיה קשה, כולל פנייה למשטרה והדגשנו שאנחנו מקווים מאוד לסיים את השנה באווירה טובה וחברית.

עשרה ימים לפני הסיום הגיע לאילנה מסר שקבוצת תלמידים מתכננים לעשות משהו קשה בחצר ביה"ס. למרות השעה המאוחרת ורד התקשרה מיד למספר תלמידים, מכל הכיתות וביקשה/התחננה מכל אחד לחוד, שלא יסבכו את עצמם, את בני מחזורם ואת ביה"ס במעשים לא שקולים שההשלכות שלהם יהיו כואבות. כל המתקשרים הפגינו הבנה והבטיחו ש"בכלל לא מתכוונים לעשות דבר"....

התעודדנו כאשר לפני שבוע מצאנו את חצר ביה"ס מקושטת בבלונים צבעוניים, שיבחנו את התלמידים, קנינו להם קרטיבים ושמחנו על המשפט שבחרו לכתוב בגדול: "בלי כאב בלי דמעות כאן דרכינו נפרדות". הבנו לתומנו שאמנם הפעם ניפרד בלי דמעות בהרגשה טובה, שהתלמידים בחרו לסיים את שנות ביה"ס בטוב ובחיוך.

למרות כל זאת לא היינו שקטים והזמנו שומר שלצערנו לא מילא את תפקידו כנדרש. בבוקר יום ב' ה-20.6, כשהגיעו ציון ורחמים לחצר חשכו עיניהם. כל מי שהגיע לאחריהם חווה אותו דבר. ראשית קפצה לעינינו מודעת ענק "חשבתם שזה הכול..." . החצר הייתה "זרועה" באדמה, אבטיחים מנופצים, דגים מתים. אל התורן של הדגל נקשר חמור, ובסמוך תרנגולות כפותות. צחנה עזה ריחפה באוויר. בחצר הצדדית נבנה מגדל של שולחנות וכיסאות. שיא המעשה המכוער היה מודעות האבל המבהילות הרבות שקישטו את הבניינים הסמוכים ובהן נאמר: "בצער רב וביגון קודר, אנו מודיעים על מותו של ביה"ס הקיבוצי". מי שראה את ה"מיצג" הוונדאליסטי התחלחל והרגיש שהפעם נחצו כל הקווים. יש לציין שאת פעולותיהם ביצעו בני המחזור כשפניהם מכוסות לבל ייראו במצלמת החצר. (כנראה מתוך מודעות לכך שהמעשים חריגים בעליל).

בשיחות הרבות שקיימנו עם התלמידים לאחר הדברים האלה טענו הבוגרים שהתכוונו לעשות מיצג שמסמל את היותם "המחזור החקלאי האחרון", ועל כן גם תלו מודעות אבל המכריזות על מות בית הספר הקיבוצי.

על פי הבנתנו ותחושתנו מעשה זה הוא מעשה בלתי ראוי, משום שיש כאן אמירה שכל מי שאינו משתייך לקבוצה מסוימת שווה פחות. האָבֶל כביכול על מות ביה"ס הקיבוצי,

הוא ביטוי לחוסר היכולת של אותם תלמידים לקבל את האחר והשונה בין כותלי ביה"ס, וחוסר רצון למצוא דרך לשפה משותפת עימו. (יש לציין שלאורך כל השנה עבדנו עם היועצות החינוכיות על נושא זה במטרה ליצור דיבור משותף בין חלקי האוכלוסייה המגוונים שבבית ספרנו).

צוות רחב של פורום ניהול וצוות מחנכי י"ב התלבט רבות כיצד להגיב על מעשה חמור זה, הרגשנו כולנו שהפעם אי-אפשר לעבור לסדר היום. למרות זאת, על מנת לא לפגוע בחפים שלא שיתפו פעולה, החלטנו לקיים את חג המחזור ולמנוע את השתתפות מבצעי המעשה (הידועים) בחג זה.

אנו מאמינים שאנשים בוגרים, גם אם צעירים הם, חייבים להיות אחראיים למעשיהם.

החלטה קשה זו באה להדגיש ולסמן גבולות ברורים של מותר ואסור המחייבים את כולנו כבני אדם, כאזרחים, כמחנכים, חניכים והורים. בשום אופן לא נוכל להשלים עם המצב בו "איש הישר בעיניו יעשה" ובו יש שווים יותר ושווים פחות. לבית הספר יש סדר יום והתחייבות חינוכית רחבים, והם- מתן מרחב לימודי וחברתי מאפשר ומקדם לכל הבאים בשעריו.

צוות י"ב וצוות חג המחזור היו ערוכים לסייע לכל שאר 80 התלמידים להתארגן מחדש ולהעלות את חג המחזור. אך בני השנתון בחרו להזדהות עם חבריהם ולא להשתתף כלל.

ממה שידוע לנו, לצערנו, למרות המסר החינוכי הברור שאנו מעבירים, הצעירים מתכננים להעלות את ההצגה בעצמם בתמיכת הוריהם. בית הספר דוגל בעשייה חינוכית שוויונית ומאמין באמירה החינוכית האמיצה שביטאנו, ועל כן אין אנו יכולים ליטול חלק באירוע הפרטי שבני המחזור והוריהם מארגנים.

אנו נמשיך ונעשה הכול על מנת לחנך לקבלת האחר והשונה בקרבנו תוך התמודדות חינוכית יומיומית.

אנו בטוחים בחובתנו לדבוק בערכים אלה בכל שעה ובמיוחד בימים אלה.

כל טוב - הנהלת ביה"ס

אילנה לוסטיג
מנהלת ביה"ס

ורד וייסמן
ס. מנהלת ביה"ס

קרן ארנון
ס. מנהלת ביה"ס

תשובה להנהלת ביה"ס הרב תחומי עמק חרוד

לאור האירועים שהתנהלו בבית-הספר בבוקר ה-20.6.2011, וכפי שתוארו על-ידי מנהלת בית-הספר התכנסה הנהלת החינוך הפעילה של עין-חרוד איחוד ודנה במצב שנוצר. להלן תגובתה.

להנהלת ביה"ס הרב תחומי עמק חרוד שלום רב, הנהלת החינוך בעין חרוד איחוד התכנסה היום לדיון במצב שנוצר, בעקבות האירועים שפקדו את ביה"ס לאחר "פעולות המחאה" (כהגדרת הילדים והוריהם) של תלמידי י"ב.

אנו רואים בשתי מערכות החינוך, הפורמלית והבלתי פורמלית, כקשורות יחדיו, תלויות זו בזו ומשפיעות זו על זו. אנו רואים בכל פעולה מן הסוג הזה שנעשתה בתחום ביה"ס אקט של אלימות, שאם היא נסלחת, היא מזמינה את האלימות הבאה ובמינון גבוה יותר. אנו סבורים שנערינו התבלבלו. ייתכן שרצו להביע מחאה או מסר כלשהו ויצא להם לא טוב.

משהו השתבש בדרך, והם, הנערים עצמם, משלמים היום את המחיר. צר לנו שהורים יצרו קואליציה עם הילדים כנגד החלטת בית הספר ובכך החלישו את כל הרשויות המחנכות - ביה"ס והורים כאחד.

הנהלת החינוך תומכת באג'נדה החינוכית של ביה"ס ובצעדים הנוכחיים שהנהלה נוקטת לטיפול במשבר.

יחד עם זאת, אנו, בעין חרוד איחוד, ערים למצוקות וקשובים לקולות העולים מן השטח (ילדים והורים) וממליצים לביה"ס לקיים תהליך חינוכי מתמשך ורב מערכת לטיפול בבעיות שהוצפו בעקבות המשבר.

הנהלת החינוך של עין חרוד איחוד תיזום מפגש עם הנהלת ביה"ס לחשיבה ותכנון תכנית מניעה שתיקח בחשבון את צורכי המתבגרים להגיב ולמחות בגבולות המותר והאסור בחברה שלנו.

פנייה להורים:

מי מכם שמעוניין לשמוע ולהשמיע, מוזמן להיפגש איתי ועם הנהלת החינוך.

בברכה, דוד בהיר

מנהל מערכת החינוך בעין-חרוד איחוד

משולחן בריאות

חדש במרפאה

גיודי רונן ממולדת נכנסה לעבוד אצלנו במרפאה.
מתחילת חודש יולי המרפאה תהיה פתוחה בשעות אחר הצהריים, בימים:
שלישי וחמישי בין השעות 15:00 עד 18:00. בנוסף לשעות הפתיחה הרגילות.
נאחל לגיודי בהצלחה.

ושוב המרפאה שלנו בחמישייה הפותחת ברבעון הראשון של שנת 2011 במחוז
צפון בשקלול מדדי איכות.
מדדי איכות כוללים:
איכות הטיפול ובריאות מונעת בהשוואה לשאר המרפאות לפי מחוזות - ארצי,
ולפי גודל אוכלוסייה במרפאה.
הציון ניתן גם לצוות האחיות למזכירה הרפואית ולרופא המשפחה.
כל הכבוד !

העיקר הבריאות

חנה

טלצ'ים באדום!

מזה שנים רבות מקובל על הציבור שאין מעשנים במכוניות. אמנם אין החלטה
כתובה אך רוב הציבור מכבד את ההבנה הזו. לצערנו עדיין נמצאים חברים
בודדים שממשיכים לעשן במכוניות על כל המשתמע מכך.
ושוב אנו נתקלים בתופעה המצערת שבה צעירים משאירים אחרי נסיעותיהם
הליליות, רכבים מלוכלכים – כוסות עם שאריות קפה, ניירות ומגבונים מפוזרים
על הרצפה והמושבים ועוד שרידים מסוגם.
ואין לנו אלא לחזור ולהזכיר: התנהגות תרבותית ברכב גם היא חלק מתרבות
חיינו.

מבוקשים אחראים לרכבים
מי שמוכן אנה יפנה אליי

בינה

עף בכנפיים שבורות

לאחרונה ראה אור ספר חדש מאת מוטי זעירא, המוקדש לחברנו דוד מלץ ז"ל. במסגרת חגיגות ה-90 מצאנו לנכון להעלות את דמותו של מלץ, סופר פורץ דרך, אשר כתיבתו דקת האבחנה אודות החברה הקיבוצית עומדת גם היום במבחן הזמן.

"עף בכנפיים שבורות" ספרו של מוטי זעירא,

יהיה המעדן ב"מטעמי שבת"

שיתקיים אצלנו בשבת ה-30.7 בשעה 11:00

בחדר האוכל של עין-חרוד איחוד.

הספר מעלה את סיפור חייו ויצירתו של דוד מלץ, ושופך אור גם על סיפור חייו. במפגש ישולבו סיפורים אישיים של חברינו שהכירוהו מקרוב. בפגישה עם מוטי ובשמיעת סיפורים נוספים, תעלה דמותו המאוד מיוחדת של אדם נעים, נוח וחם, שדיבורו רך אך מאוד נוקב. בעל יכולת לראות תהליכים חברתיים טרם זמנם, באומץ, למרות לחצי הסביבה. לצאת בקול גדול או בלחישה נגד עוולות, לדעת לזהות שמחה וכאב, לראות את ה"ביחד" והבדידות, לגעת ברגעים הקטנים של היום-יום. כפי שציינה תלמידה – הוא ידע את נפש האדם.

וכדי לגרות את סקרנותכם מובא הלקט הבא :

♦ "כחקלאי - רק מלץ היה יכול לדסקס בכרם מבלי לפגוע בגפנים, הוא התייחס לכל צמח כאילו היה אדם".

♦ גם לוויכוח על "הלינה המשותפת", שהתרחש בעוז באותה תקופה, תרם מלץ את עמדתו: הרחקת הילד מהוריו איננה שיטה חינוכית' ההולמת את האידאולוגיה של חיי השיתוף, אף לא פתרון לשאלות של דאגה לילד מבחינה בריאותית ותזונתית, או פתרון למצוקת דיור. הוא כתב: "אין אנו חשים שהננו מנתקים אחד אחד את החוטים הבלתי נראים, הנמשכים מלב האדם אל לב העולם. הרחקת ילדים מתוך אוהלנו אסון היא לנו ואת תוצאותיה מי ישורון".

♦ מלץ הביא כבר בסיפורו הראשון את מבטו החומל על בני האדם, את נטייתו אל החלש, אל הסובל, את הבנתו הפסיכולוגית הדקה, היודעת להבחין ולתאר מה באמת מניע את הנפש האנושית, ומה קורה כאשר היחיד נתקל במסגרותיה הנוקשות, הקרות והלא-אישיות של החברה.

♦ "אלה שהלכו ובנו את הקבוצה התכוונו למצוא סידור כזה של חיים אשר יחייב את האדם להתגבר על יצריו הרעים, שיגביר את היצר הטוב שגם הוא מושרש עמוק בליבו של כל אדם, יצר השיתוף [...] אולם נראה שלא תמיד ארגון זה של חיים מסייע לכך. החיים אוהבים פרדוכסים. הנה, ייתכן שדווקא ההצטופפות והקרבה היתרה, התחככות של איש באיש, התלות ההדדית, עלולות ביותר לגרות יצרים".

♦ מספר תלמיד - "למחרת סילוקי מבית ספר ניגש אליי מלץ וביקש סליחה וציין שהיה עליו לסלק מישהו אחר".

♦ ועוד תלמיד – "זה היה המורה האהוב ביותר עליי, פשוט האמנתי לו".

בקיצור - כדאי לבוא.

נא רשמו את התאריך לפניכם, ויידעו את ידידיכם ובני משפחותיכם.

אמי גרדי

סיכום תחרות "יש טניס בגלבוע"

בסוף השבוע של ה- 17-18/6 נערכה במגרשי הטניס של **עין חרוד איחוד** תחרות "יש טניס בגלבוע" של ה"אקדמיה לטניס" בשיתוף המועצה האזורית גלבוע. התחרות הינה תחרות שנתית מסכמת המיועדת לילדי חוג הטניס בפרט ותושבי הגלבוע בכלל. מטרת התחרות לתת לכל הילדים להתחרות ברמה המתאימה להם ובנוסף לתת להם את ההזדמנות והחוויה לשחק ביחד עם אחד מבני המשפחה. בימים אלו מסיימת ה"אקדמיה לטניס" את שנתה הראשונה ביישובי הגלבוע. כמועדון חדש בגלבוע הציבה לעצמה ה"אקדמיה לטניס מספר מטרות: (1) עידוד וקידום הטניס באזור (הגלבוע). (2) הקניית יסודות הטניס ועקרונות הענף למספר רב ככל האפשר של משתתפים. (3) יצירת מסגרת מתאימה לאיתור וקידום שחקנים תחרותיים. כבר בשנה הראשונה מתאמנים כ- 120 ילדים בחוגי הטניס ברחבי הגלבוע: עין חרוד איחוד, בית השיטה, גן נר, רם און וניר יפה. לתחרות המסכמת הגיעו כ- 70 משתתפים אשר חולקו ל- 6 קטגוריות שונות. ונעבור לזוכים בכל קטגוריה:

נוער, ז'-ט'

עמית הנסן (עין חרוד איחוד)

שחר אבן שושן (עין חרוד איחוד)

ילדים, ד'-ו' מגרש מלא

אדר בן רפאל (עין חרוד איחוד)

רועי פורת (עין חרוד איחוד)

נוגרים

אבשלום מדינה (עין חרוד איחוד)

עמית הנסן (עין חרוד איחוד)

משפחות, מגרש מלא

משפחת מדינה (עין חרוד איחוד)

משפחת אבן שושן (עין חרוד איחוד)

ברכות לכל הזוכים ותודה לכל המשתתפים. מצפים לראות את כולם גם בשנה הבאה. צוות מאמני האקדמיה לטניס. הביאה: שושן מדינה

על המועדון -ראיון מפוברק

שאלה: מה כבר יש לספר על המועדון ?

תשובה: בדרך כלל אין חדש במה שקשור להתנהלות הרגילה. מה שמהווה היום בעיה היא שאלת הניקיון. בעבר היה זה פרויקט של בני/ות הכיתה שאמורה לצבור כסף עבור הנסיעה לפולין ולתורכיה לצערי כיום כנראה שהמשימה כבדה עליהם/ן. ולא נמצא גורם מימסדי שימצא פתרון ובעצם עליי לחפש "בחצר" פתרונות "אד הוק" לנושא זה, ולשמחתי נמצא פתרון זמני טוב מאוד.

שאלה: שמנו לב שמצב התחזוקה די דפוק האם יש תכניות לשיפור ?

תשובה: השנה אנו מתכווננים לערוך סיווד וצבע ותיקונים שונים והבעיה שלנו למצוא תאריך מתאים שיפריע במינימום לציבור המשתמשים. וזאת גם ההזדמנות להודות למיכאל רענן על היענותו הנדיבה בתיקון תקלות כגון קיצור רגלי הכסאות (חוץ מהשחורים), התאמת עגלה המאפשרת שינוע קבוצה של ארבעה כסאות במקום לגרור על הרצפה. התפיסה המוטעית בחידוש המועדון בזמנו, שראתה במועדון המשך של המועדון מימי קדם דהיינו: מקום מפגש רעים שבאים לשחק שח לקרוא עיתונים "שלא מחלקים לחברים". מהר מאוד התברר שבעצם המועדון מהווה אולם אירועים העונה לצרכי הענפים, המוסדות והחברים. גישה מיושנת זו גם קבעה את משקלם הכבד של השולחנות ואת עיצובם של הכסאות שבעת אירועים גדולים יותר מוחלפים בכסאות קלים המובאים מבחוץ. יש גם תקלות נוספות שלא ברור בדיוק מה הייתה סיבתם: רכישת מקרר שאי-אפשר להכניס אליו מגשים רגילים נושאי אוכל לצורך אירועים כאלה ואחרים דבר שחייב להוסיף מקרר במחסן שתופס מקום שמיועד לכסאות עודפים ושאר מצרכים נחוצים. אנו מתכווננים לרכוש תנור לחימום אוכל לקראת אירועים, הקיצור, שלל פעולות של שדרוג המקום שיתאים למטרות התפעול של המועדון. לבסוף כמה בקשות מקהל המשתמשים: אנא קראו את ההנחיות המצורפות לדפי ההזמנה. מילוי הוראות השימוש יבטיח מסירה של המועדון למשתמש הבא בצורה תקינה ונעימה. ותמיד תמיד אפשר לבקש גם הדרכה מיוחדת לקראת האירוע שבשבילו הזמנתם את המועדון.

ולבסוף ה"פציה מציה" - מחיר השימוש במועדון לגורמי חוץ :
בתחילת דרכו נקבע מחיר השימוש ל-2 שקל לאיש כפול מספר שעות השימוש,
מחיר סמלי לכל הדעות ועדיין יש המלינים על כך. לפי חישוב שעשו אז המחיר
אמור לכסות על ההוצאות של קפה על כל צורותיו, תה, סוכר, וסוכרזית + חשמל
ומים. כנראה שהמחיר צריך להשתנות כי ההחזקה וסיפוק צרכים אלה עולים
יותר היום אבל זה יובא לדיון במזכירות בעתיד.
נראה לי כי בזאת סיכמתי את מה שעניין אותך בתודה,

ישראל סמילנסקי

מצל טוז

לכנרת ולשי דקל

לדרורה ודזמן

להללית הזת-הנכדה

יוזל

צרוז אויחוליק וזרכות

לכל המשפחות

מצל טוז

לג'וזי ולנחמיה הן

להללית הנכדה

נויה

זת לעמרק ומיטל

כן ירזו שמחות

לכל המשפחות

"המטרה היא למחשבה עצמאית וחזקה"

שלום לכולם,

קיימת בי תחושה של פספוס של שינוי באורחות חיים שלא התממש, של זמן ושל כסף. נכנסנו לתהליך שהציף פחדים, תהליך שלא שיתף את החברים שזה הבית שלהם. החשוב מכל שנבין היום, שצריך לעשות את זה אחרת! כיצד נבין זאת?

"המטרה היא להפריד את המחשבה הטובה מהעומס שאני נמצא בו, לתת ביטחון למחשבה עצמאית, המקום הזה מצוי בכל אחד".

אם נפרק את המשפט לשלושת חלקיו וכל אחד ואחת יבחן אותו עם עצמו פנימה, מהי המחשבה הטובה שלי? מהו העומס שאני מצוי בו? לתת ביטחון למחשבה עצמאית! כך כל חברה יכולים להגיע למטרה שהיא - מחשבה עצמאית וחזקה.

אז מה היה לנו עד עתה?

קמו צוותי שינוי והניחו על ראשם כותרת ברורה, מרגע זה הקיבוץ התחלק למחנות. הצוותים ישבו וחשבו מהי הדרך הטובה ביותר לבצע שינוי. **לאחר שגיבשו את הדרך שנראית להם** פתחו בקמפיין פרסומי על מנת לשכנע אותנו להצביע בעדה. לאחר שלוש וחצי שנים הציבור אמר את דברו בקלפי.

אז מה יכול להיות לנו מעתה?

שכירת שירותיה של חברה בעלת ידע וניסיון בליווי תהליכי שינוי. הכוונה שכל החברים יהיו מעורבים.

בשלב הראשון יש להבין את המשמעות של המושג שינוי בעיני כל אחד מהחברים. הבנת נקודת מבטם של החברים והצרכים שלהם כפרטים יהיו בסיס פורה למיצוי התהליך.

המידע הזה חיוני על מנת למצוא את המכנה המשותף, לפתח ולגבש אותו לתוכנית השינוי החדשה.

חלק בלתי נפרד מהתהליך הוא התייחסות לחששות ולפחדים שעולים בדרך, בכלים מקצועיים כגון סדנאות ועבודה קבוצתית.

להבנתי כך יהיה ניתן להגיע לשינוי נכון ומתאים לנו כקהילה. בטוחני כי בתהליך משתף ניתן להגיע לתוצאות הטובות ביותר וככל שנשקיע בו יותר כך היישום יהיה קל יותר.

נשקיע, הכוונה שנשתתף ונשתף, ניקח חלק, נהיה מעורבים. זה העתיד שלנו שקורא לנו להירתם ולהפסיק להתנמנם ולא לקחת אחריות. אלו הן רק כמה נקודות למחשבה שהטרידו את מנוחתי.

שבת שלום מיקי יונתי

מזל טוב

לאסתר ארמי רימון

לבתיה ארפאל

להללית הנכדה

גאיה

בת אלירז ארומינה

אחות להראל

שפע ברכות

לכל המשפחות

מזל טוב

לעליזה אלמלי דגן

לניסואי

רון עז"ל אורית

ברכות חמות

לכל המשפחות

היה היה - סיפורים אפלים

רועים בדואים בעבודת הצאן

[...] מחוסר עובדים, מחוסר נכונות של רבים לעבוד בצאן – צאן הוא ענף שדורש אהבה, מסירות ושעות עבודה רבות ולא נוחות – הוכרחנו לקבל לעבודה פועלים בדואים. רועים בדואים אשר נולדו בין הכבשים, גדלו בין הכבשים והיו קשורים בנפשם לצאן. יש לציין שעבדו במסירות אבל בכדי לטפל בסוג כבשים כשלנו, שהן כבשים מתקדמות בתנובה ובבשר היה צורך ביותר מאשר מסירות. גם המרעה שלנו הוא מצומצם ויש לטפל בו טיפול מיוחד כדי שיספיק לאורך זמן. השקענו בהם לימוד והסברה ולימדנו אותם איך לשמור על המרעה. הדבר נקלט בקרבם כי ביסודם הם היו רועי צאן. הם עובדים בעיקר במרעה, הזנה וחליבה. כמובן שבענייני הזנה, מה ואיך להאכיל, הם לא ידעו כי לא למדו אבל הרגש והגישה עזרו להם להתקדם וללמוד. מסירותם אז והיום רבה. שעות העבודה הלא נוחות לא הפריעו להם והיו מוכנים לעבוד בכל השעות הדרושות.

יש להזכיר את מסירותו של הרועה הוותיק פאדיל ז"ל [...] פאדיל היה דואג שיהיה קפה בחדר הרועים שלנו. הוא היה חוזר מהמרעה, מתרחץ ויושב כבימים ימימה באוהלי הבדואים, ומכין קפה. תמיד מי שבא להתארח אצלנו הוזמן לשתות קפה ערבי טוב עם הל, ותמיד אמרנו שאת הקפה הכין פאדיל. אבל אלוהים התנגד שיישאר הרבה שנים. חייו קוצרו והוא מת מהתקף לב. נורא הצטערנו, אני רוצה להגיד שגם דמעות הזלנו. קריאותיו לצאן נשארו בתוכנו. פאדיל נולד בין הצאן וגדל בין הצאן. פאדיל חי את רגשותיה של הכבשה. לא היה גבול למסירותו. קרה והמסירות עברה גם את הגבולות המותרים: יום בהיר בחודש אפריל באו אליי הכורמים ואמרו: 'העדר הורס את הכרם'. האשכולות עוד היו קטנים והעדר אכל חלק חלק מהאשכולות. לא האמנתי למשמע אוזניי. גם אני אוהב 'לגנוב' עם הצאן אבל בגבולות מתקבלים על הדעת. כשבאתי לכרם ראיתי את עקבות הכבשים. הנזק באותה תקופה היה נזק גדול, חייבו את הדיר בסך של עשרת אלפים לירות. ניגשתי ואמרתי לו: 'פאדיל פאדיל פאדיל...'. אמר לי: מה אתה רוצה, יום לפני כן טפסף גשם, הכבשים היו רעבות, איך אני אחזיר כבשים רעבות הביתה? החלטתי להכניס אותן קצת לכרם. מה אני אעשה לך? איך אני יכול לכעוס עליו? איך אני יכול להתרגז עליו? בכלל יש לציין שכל המשפחה הזו היו מלי"ו צדיקים. אני מכיר את המשפחה הזו

מהימים שהייתי שומר שדות. תמיד כשקרתה איזו תגרה או ערבים פלשו לשדות וגנבו- הבורר היה אבא שלו. היה מקרה שאנחנו השומרים התקרבו לעדרים שלהם שפלו לשדות שלנו, זרקו עלינו מטר אבנים. לא שלפנו נשק. והנה הופיע המוכתר של האוהלים: עלי געדן, אביו של פאדיל. הוא קרא: 'תפסיקו תפסיקו, אנחנו ידידים, תפסיקו לזרוק אבנים, אתם זורקים אבנים על החברים הכי טובים שלנו' והזמין אותנו לאוהלים. עשינו שלום. את הערב הזה לא אשכח לעולמים: השמש שקעה, פתח האוהל היה למזרח, ראינו את הירח עולה בפאתי מזרח ירח עגול וגדול, מהגבעות נשמעו צלילי פעמונים של העדרים, הרועים חיללו בחלילים, זה היה רגע שלא אשכח אותו כל ימי חיי כי גם בנו הייתה נפש רועים. התרגשנו מאד מהרגע הזה והשלום היה מלא.

בכלל משפחת געדן תפסה מקומה אצלנו. שני אחיו של פאדיל, חסיין עלי געדן עובד אצלנו קרוב לשלושים שנים. הוא רועה עם שורשים. אני מעריך אותו כאחד הרועים הטובים. אני אוהב לשמוע כשהוא שר לכבשים ומצפצף להן. באהבתו להן וגישתו הוא יודע לנהל את הצאן במרעה בצורה טובה מאד. אני כרועה וותיק, מרגיש זאת ברמי"ח איבריי איך מתמזגת הרעייה שלו עם השירה והצפצוף. הכבשים אוהבות לשמוע אותו. הן מרימות את הראש ומקשיבות, בעיקר בין ערביים.

כשהייתי ילד טיילתי עם משה כרמי לחמת גדר. בדרך היה מפוזר עדר צאן. לרועה היה אבוב כפול שחילל בו. משה שידע יפה מוזיקה, שידע ערבית על בוריה היה שובה את ליבם. משה ביקש ממנו למכור את החליל במחיר של לירה וחצי. במחיר כזה רועה היה יכול להתקיים חודש.

עבדו עוד בנים של עלי געדן, לכן החלטנו להביא את המשפחה מירדן [אחרי ששת הימים]. בעזרת חברים, סידרנו רישיון להחזיר את ההורים הזקנים שלו מירדן. השמחה הייתה גדולה וכמובן הודו לנו מאד.

מנחם אריאב עבד אז ביהודה ושומרון כמדריך צאן. הוא נסע לגשר אלנבי וקיבל את המשפחה והביא אותה לכפר. ומי מהבנים טיפל במשפחה? פאדיל. הוא קיבל את הוריו, האכיל אותם השקה אותם ודאג להם. שאר האחים באו, ביקרו, הביאו מתנות אבל האח הבכור פאדיל הוא שטיפל בהם. אני מעריך שאביו כיום קרוב למאה אם לא בן מאה ממש. אמו נפטרה. אנו מזכירים אותו רבות.

מתוך: תולדות הדיר בעין חרוד. עבודת שורשים של גלי אופנהיימר 1987
על-פי ראיון עם מוטקה (מרדכי ליבנה) ז"ל

שרה'לה גולן

איננה

1939 - 2011

על קברה

שרה'לה נולדה בשנת 1939 שנת המלחמה, חודש שבט, חודש הפריחה. בת בכורה לטובה ואהרונצ'יק בן עזרא. אהרונצ'יק התגייס לצבא הבריטי ושירת מספר שנים מחוץ לבית.

שרה'לה נשארה עם אימא שעבדה ברפת והיתה נתונה כולה לדרישות הקיבוץ. תקופה זו הייתה זכורה לה כתקופה קשה. אבא מחוץ למשק ואימא מחוץ לבית. כשחזר אהרונצ'יק נולדו שמעון, חנה'לה ואורית ואז חזרה לשרות בבית תחושה של שלמות משפחתית.

שרה'לה, ילדה קטנה רכונה על פסנתר גדול, והצלילים מתגלגלים שיר אחר שיר, ידיה קצרות וגופה זעיר אך אין הדבר משפיע על נגינתה. שולטת בפסנתר. אצבעותיה הקטנטנות קופצות, רוקדות, וכדי להגיע לאוקטבות הקיצוניות היא נאלצת לקום ולמתוח את ידיה. והמוזיקה מתנגנת מאולתרת. ממש קוסמת. היינו יכולים לעמוד שעות ליד הפסנתר ולהאזין לפלא. לא הייתה מסיבה, תחילה בחברת הילדים ולאחר מכן בחדר האוכל הכללי, ללא הליווי של שרה'לה. לימים גילתה את סודה - "הפסנתר אפשר לי לשבת עם הגב לקהל. כך הרגשתי נוח יותר."

הפילוג, והיא בת שתיים-עשרה בלבד, היה פצע בנפשה. ההורים חלוקים בעמדתם הפוליטית, התעקשו לשמור על שלמות המשפחה, ובחרו להצטרף לעין חרוד איחוד. אהרונצ'יק שהיה רדיקאלי וקומוניסט בעמדותיו, לא השלים, והמשפחה החליטה לשנות כיוון וחזרה לצד המפ"מניקי - עין חרוד מאוחד. שרה'לה מרדה, לא הסכימה ונשארה כילדה במשפחת מלץ שהופכת לה לבית נוסף. החיבור עם נגה, רינה, רוחמה ומלץ היה מחבק ומעניק. שרה'לה הקפידה להגיע לבית ההורים אך לבה נשאר פצוע והכאב היה גדול.

צעירה הייתה כשנישאה לאליעזר טרם צבא. עוד לא בת עשרים והיא אם צעירה. מיד השתלבה במערכת החינוך והתמקצה בטיפול בגילאי הכיתות הצעירות. מטפלת של פעם - מטפלת טוטלית, הרואה בקשר עם הילדים את מרכז הטיפול, ואכן לבה היה פתוח בפני הילדים ובפני הוריהם.

שרה'לה הייתה חלוצת החינוך הבלתי פורמאלי, והכניסה את החוגים לשגרת אחרי הצהריים של הילדים. את אהבת המוזיקה שלה ניסתה ואף הצליחה להחדיר בחניכיה. כולנו זוכרים את תנועת הילדים על מדרכות הקיבוץ כשהם נושאים כלי נגינה גדולים וקטנים וצועדים לכיוון אולפן המוזיקה. אותם ימים פסנתר שימש לנגינה, ועל הפסנתרים ניגנו לפי תור. צלילי מוזיקה בקעו מכל בית שני. שרה'לה ראתה בזה שליחות.

היא מילאה את תפקיד ההורה: מלווה, מזכירה, מעודדת, מדרבנת, אכפתית ללא גבול.

אם החליט ילד לפרוש היה עליו תחילה לעבור את מחסום שרה'לה. לא ויתרה, ניסתה עוד ועוד "ואולי כלי אחר?" מאות ילדים טעמו את הטעם.

חיי התרבות בעין חרוד היו קרובים לליבה. שרה'לה גלגלה, דחפה והרימה את נס התרבות אחת-עשרה שנים. ביד אומן ניצחה על מלאכה זו, ובכישרון מופלא ידעה להפיח רוח בעולמה הקטן של עין חרוד. ברגישות המיוחדת רק לה ידעה ליצור תרבות מתאימה לקהילת עין חרוד המגוונת, ולרגש בערבי תרבות, חוגים וכמובן חגים, שנתפרו למידות אנשי המשק.

אהבה נוספת הייתה הכתיבה. בכתב ידה המסולסל הועתק יומן חברת הילדים תחילה, ואחר כך יומן המשק. יומן עין חרוד היה מוסד. ערימות על ערימות של ניירות בכל פינה בביתה הפרטי ואחר כך במשרדה במזכירות. כל יום משעות אחר הצהריים, כשחדרי המזכירות דוממים, הייתה יושבת בחדרון הקטן עד מאוחר לאור המנורה כותבת, מעתיקה, מתקנת ומשפרת.

עוד רשימה, עוד כתבה, "העיקר שהיומן יצא בזמן".

זכור הוויכוח על מקומו של השיר בעמוד הראשון של היומן: "לא חבל על עמוד?" שאלנו,

- "מה שאומר המשורר במספר מילים, לא ייאמר במאמר שלם של חבר". "מי קורא את זה?" שאלנו, "גם אם רק שלושה אנשים יקראו - המסר יעבור". וכך במשך עשרות שנים.

לא קל להוציא מחברי קיבוץ כתבות, הגיגים. צריך להאמין. ושרה'לה האמינה, פטריוטית מורעלת, שרואה בקיבוץ את הטוב המוחלט, שלמה עם הדרך ודוחה כל ביקורת. אהבת אמת אהבה את עין חרוד. אמונתה במקום לא התרופפה עד ימיה האחרונים. ואנחנו נחסר.

למרות טביעת רגלה המורגשת בכל תחומי החברה והרוח של עין חרוד, מעולם לא דחפה עצמה למרכז הבמה, לא ציפתה למילות הערכה. הדברים נעשו כמובנים מאליהם, והיא נשארה בצניעותה מהצד.

בשנים האחרונות גברה המחלה. שרה'ליה הסתגרה בביתה, נמנעה מהציבור, ערנותה ומעורבותה בחיי המשק הצטמצמו וכאילו אמרה "דייני"! שרה'ליה הלכה לעולמה בשנת ה' - 73 לחייה. השאירה בעל, ארבעה ילדים, תשעה נכדים ונינה, ובני משק רבים רבים, הנושאים זיכרונות נעימים מתקופת ילדותם עם המטפלת שרה'ליה גולן.

ינעמו לך, שרה'לה, רגבי עפרך.

לזכרה של שרה'ליה

דמותה של שרה'לה מלווה אותי מימי הראשונים ב"כיתות", אז לא קראו לזה חינוך בלתי פורמאלי. אני זוכר שהיא שימשה לנו מטפלת מסורה כמה שנים. אבל המפגש האמיתי המשמעותי שלי עם שרה'ליה היה סביב נושא המוסיקה. בלעדיה לא הייתי לומד לנגן. היא זאת שדרבנה אותי, בערך בכיתה ז' להתחיל ללמוד. הבחירה בגיטרה הייתה אמנם שלי אבל שרה'ליה, בדרכה המיוחדת, ליוותה אותי במשך המון שנים בנושא. אני יכול לקשור בקלות את דמותה של שרה'ליה לכל הגיטרות שהיו לי וניגנתי עליהן.

סיפור אחד שממחיש את העניין: כשהייתי בכיתה ח' או ט' רציתי להתחיל לנגן בגיטרה חשמלית. מצרך נדיר. כמובן שאין אחת כזו במחסן כלי הנגינה ששרה'ליה אחראית עליו. סעיף "גיטרה חשמלית לאסא" הוכנס לתכנית ההשקעות המשקית (שנת 74 או 75...) ובגלל מגבלות תקציב הסעיף נדחה. שרה'ליה החליטה לערער והזמינה אותי יחד איתה להציג את הנושא בישיבת מזכירות. אני זוכר את עצמי, בן 14-15 מדבר על לבם של חברי המזכירות כששרה'ליה תומכת מאחוריי. הערעור התקבל. הגיטרה נקנתה. עד היום היא משמשת (צליל מצוין) את בני יובל. כך המשיך הקשר המוסיקלי שלנו לאורך תקופה ארוכה. הרגשתי שהיה לי חוזה בלתי כתוב עם שרה'ליה, בתמורה לכל מה שקיבלתי אני מנגן בחגים ובערבי תרבות במשק, וכך היה במשך המון שנים. גם כשכבר נמאס לי קצת מהעניין, אני לא זוכר שאי-פעם השבתי לה בסירוב. תמיד התעניינה מה קורה. היה לה חשוב שאמשיך לנגן, לתרום לעצמי ולאחרים ולא רציתי לאכזב אותה. לאחר "שנגמר לי הסוס" היא מאד שמחה שיש לי דור מחליף וליוותה גם את רועי וגם את יובל בצעדיהם הראשונים כנגני גיטרה מתחילים.

קשר נוסף שהיה בתקופה יותר מאוחרת הוא סביב היומן. בתקופה שניהלתי את הגד"ש וכמובן שאח"כ כמרכז משק, אחת לשבועיים, ריטואל קבוע: דפיקה על דלת המשרד או צלצול בטלפון: שרה'לה שואלת אם הכנתי רשימה. יומני החגים למשל היו פרוייקט מיוחד. דיבורה היה במשפטים קצרים, לפעמים בקודים, חיוך קטן ותנועת יד אפיינית שמסרקת את השיער לאחורי הראש.... ושוב, למרות שלא תמיד היה לי כוח ומרץ לכתוב, את שרה'לה אסור לאכזב. נושא השינויים בקיבוץ ריתק אותה. מצד אחד הסתקרנה והייתה לה נטייה טבעית לרעיונות חדשים ומצד שני חששה מהלא-נודע, מהקרעים בחברה. זיכרונות הפילוג אותו חוותה כנערה, היו תמיד ברקע. בתקופה שבה עסקתי בשינויים דיברנו הרבה על הנושא.

מעולם לא שיתפה אותי במשברים שעברה במהלך השנים, אבל כשחזרה ועלתה שוב על פני המים, שמחתי לראותה חוזרת לאיתנה. בשנים האחרונות, עקב מחלתה, נעלמה מהנוף. לעיתים נדירות הייתי פוגש אותה ושואל לשלומה. קיוויתי שתחזור ותעלה שוב. אבל לא.

יהי זכרה ברוך.
אסא גיארי

בחודשים האחרונים נאלצנו להתמודד עם מחלתה של אימא, וללוותה עד מותה. רצינו לנצל את במת היומן (למרות התחושה המוזרה להשתמש ב"במה" שהייתה תחת אחריותה של אימא לאורך שנים רבות), ולהודות מקרב לב לקהילת עין חרוד כולה.

תודה לצוות הרפואי שתמך ללא לאות במהלך כל החודשים האחרונים. תודה לצוות המופלא של בית הדר (בו זכתה לצערנו לשהות זמן מועט), אשר עושה עבודת קודש, פשוטו כמשמעו.

תודה לצוות שליווה אותנו במהלך ה"שבעה" על התמיכה והעזרה בכל בקשה ולו הקטנה ביותר.

ותודה ענקית לכל הקהילה העינחרודית על הלב החם והרגיש שנפתח לקראתנו. חלקנו נמצאים מזה שנים רבות מחוץ למשק, והיה מפתיע ונעים למצוא מחדש בית חם ואכפתי.

אנו יודעים ששום דבר לא מובן מאליו, ומעריכים אתכם על כך.

משפחת גולן

יומן תרבות

חג שבועות, חג עמוס וצפוף באירועים ואורחים, חג שמח וכיפי. ארוחת הערב החגיגית המבוססת על גבינות ושאר ירקות הייתה טעימה, חדר האוכל אורגן בצורה מופתית ונעימה לאירוח כמות גדולה מאוד של חברים ואורחיהם, תודה לצוות המארגן אשר נושא בעול הלא פשוט הזה לא מעט שנים.

טקס החג לאחר ארוחת הערב שונה השנה מתוך כוונה לייצר מסורת שבה נתמקד בענף אחר כל שנה ונביא את סיפורו, חוויות העבודה של צוותו, פולקלור וסיפורים מפי חברי הענף וכמובן את הישגיו המקצועיים, השנה החלטנו להתמקד בריקור פרי הביכורים הגדול שבטנא שלנו ולטעום קצת מאווירת המקום, אירוע זה שימש במה מוצלחת ומכובדת על מנת לברך את נחמן לסיום תפקידו כמנכ"ל ריקור. תודה לצוות ריקור על שיתוף הפעולה, תודה לצוות הטקס על ההשקעה בתכנון ובארגון אירוע מיוחד זה. תודה לקריינים, לשרים, למנגנים, לרוקדים, לבית הקפה, ולכל מי שתרום להצלחת הערב.

הפנינג ענפים מארחים עבר בצוק העיתים (פה וטלפיים) לדשא חדר האוכל, ריכוז האירועים בדשא במקום אחד אפשר יצירת אווירה ואירועים נלווים שאינם מתאפשרים במקום שבו נחוג עד היום. האירוע היה מרשים בהשתתפות הערה שבו, השנה הכנסנו לשטח האירוע, תוכן קנוי אשר הוסיף צבע וצליל. שנה הבאה מתוכננת חזרה למקורות הכוללת את תהלוכת הכלים החקלאיים בייצוג כל הענפים, יזמויות, חינוך, ענפי שירות וכיוצא באלה. ולא לדאוג לא נוותר על הכיבוד.

תודה לנושאים בעול ארגון החג, למטבח, לחברת הילדים, לכל הענפים והעובדים, אשר לקחו חלק בהצלחה של האירוע. לבית הקפה המסור בניהולה של סיון שלא ויתרה וגם בהריון מתקדם עמסה על עצמה משימה, תודה.

ומה עכשיו? באין חגים, נמציא לנו אירועים שמחים.

ביום חמישי 11-6-30 בשעה 16:00 פתיחת החופש הגדול עם שלל אטרקציות בבריכה.

ביום שישי 11-7-1 בשעה 21:00 בדשא הדקלים בקיבוץ המאוחד אירוע משותף לשני קיבוצי עין חרוד, ערב המושתת על סיפורי עין חרוד בהשתתפות מוקי צור ועופר גביש, הציבור מוזמן.

"למה עין חרוד" יתקיים ביום שישי בשעה 21:00 בתאריך 7-15 בבריכה, סיפורי חברים אשר מנסים לתת תשובה לשאלה מסקרנת זו, בתום הערב מופע של להקת Make Over בערב שירי כיסויי ישראלים ואחרים לפי הזמנה של מארגנות האירוע.

בית הקפה יפתח בשעה 20:30.

זהו, נותרנו ללא חגים עד לראש השנה, המשימה הגדולה אשר ניצבת לפנינו היא אירוע הסיום לשנת "90 וצעירים". החל משבוע זה ההפקה יורדת לשטח ולמעשה מתחילה את עבודתה, כאשר מרב הכוחות התפנו לעשייה נטו בכיוון זה. אני קורא לכל מי שרוצה מעוניין להשתלב במעגלי התרבות לפנות אל:

דסי פורת - משחק (קולנוע, במה)

ציפי סהר - שירה ונגינה.

עינב דור - ריקוד.

שושן - רעיונות וקולנוע.

איציק צפדיה - מפיק.

פגישות ראשונות כבר התקיימו, צוותים מתחילים להתגבש לכל נושא, זה הזמן להצטרף, בואו והשתתפו באירוע שמח ומלהיב אשר יצולם ויונצח מכל זווית אפשרית.

ששי מאור

שני תודה

אחרי החגים יתחדש הכול יתחדשו וישובו ימי החול ואני מבקשת לומר עוד כמה מילים של תודה. תודה לחברי'ה הטובים - וזו לא קלישאה אנחנו פוגשים בהם על המדרכות, פוגשים בהם במרכולית ובמטבח, בחדר האוכל ובבריכה, בתורנויות וב"סחיבות", שמרכיבות את חיינו. תמיד בחיוך וברוח התנדבות ואחוזה - מילה טובה ושייכות. והם שלנו בנינו ובנותינו איזה כיף - המון תודה.

באהבה רבה

נגה גלדן